

# Економічні аспекти глобальних проблем та їх вплив на економічний розвиток України

Виконали студентки

Групи ФК-10-7

Ворнікова І.В.

Попатенко І.В.

Швидка А.С

У світовому розвитку набули активності процеси, які здійснили масштабний перетворюючий вплив на всі сфери життя суспільства. І незважаючи на те, що світ іде у нове майбутнє, проблеми людства ще далекі до вирішення. Ці проблеми мають світовий характер, торкаються життєво важливих питань усіх країн і народів, кожного із нас.



Вчені по-різному підходять до аналізу глобальних проблем та їх розв'язання. Уперше термін глобалізація в науковий оборот увів американський дослідник Т. Левітт у 1983 році. Ширшого значення цьому терміну надав японський вчений К. Оме в книзі "Світ без кордонів" . У 1974 р. М. Месарович та Е. Пестель у книзі "Людство на роздоріжжі" запропонували концепцію, у якій еволюція людського суспільства уподібнювалася до розвитку живого організму та досліджувалася на основі виявлення та аналізу взаємозв'язків та взаємозалежності економічної, демографічної, енергетичної та інноваційної сфер.



У 80-ті роки ХХ ст. з'явилася нова концепція вирішення глобальних проблем, яку назвали концепцією сталого розвитку. "Сталий розвиток" - це розвиток, який задовольняє потреби теперішнього покоління, не ставлячи під загрозу можливості задоволення потреб майбутніх поколінь. Ця концепція є офіційно визнаною і в нашій державі.



Глобальні проблеми, як і сама глобалізація, суперечливі й різноманітні, а їх сукупність тією чи іншою мірою стосується таких сфер:

1) проблеми, які виникають унаслідок взаємодії природи і суспільства. Серед них: надійне забезпечення людства сировиною, енергією, продовольством, збереження природного навколишнього середовища, освоєння

ресурсів світового океану, оволодіння космічним простором;

2) проблеми суспільних взаємовідносин, а саме відносини між державами різних соціально-економічних устроїв; подолання економічної відсталості багатьох країн світу; локальні міжнародні воєнні регіональні і національні конфлікти; відвернення загрози ядерної війни;

3) проблеми розвитку людини як особистості та забезпечення її життєдіяльності і майбутнього існування.

Серед них боротьба з голодом, бідністю і хворобами; сучасною урбанізацією; проблемою забезпечення планети продовольчими товарами; проблемою протидії тероризму у всіх його формах; міжнародної злочинності; виробництву і

розповсюдження наркотиків тощо

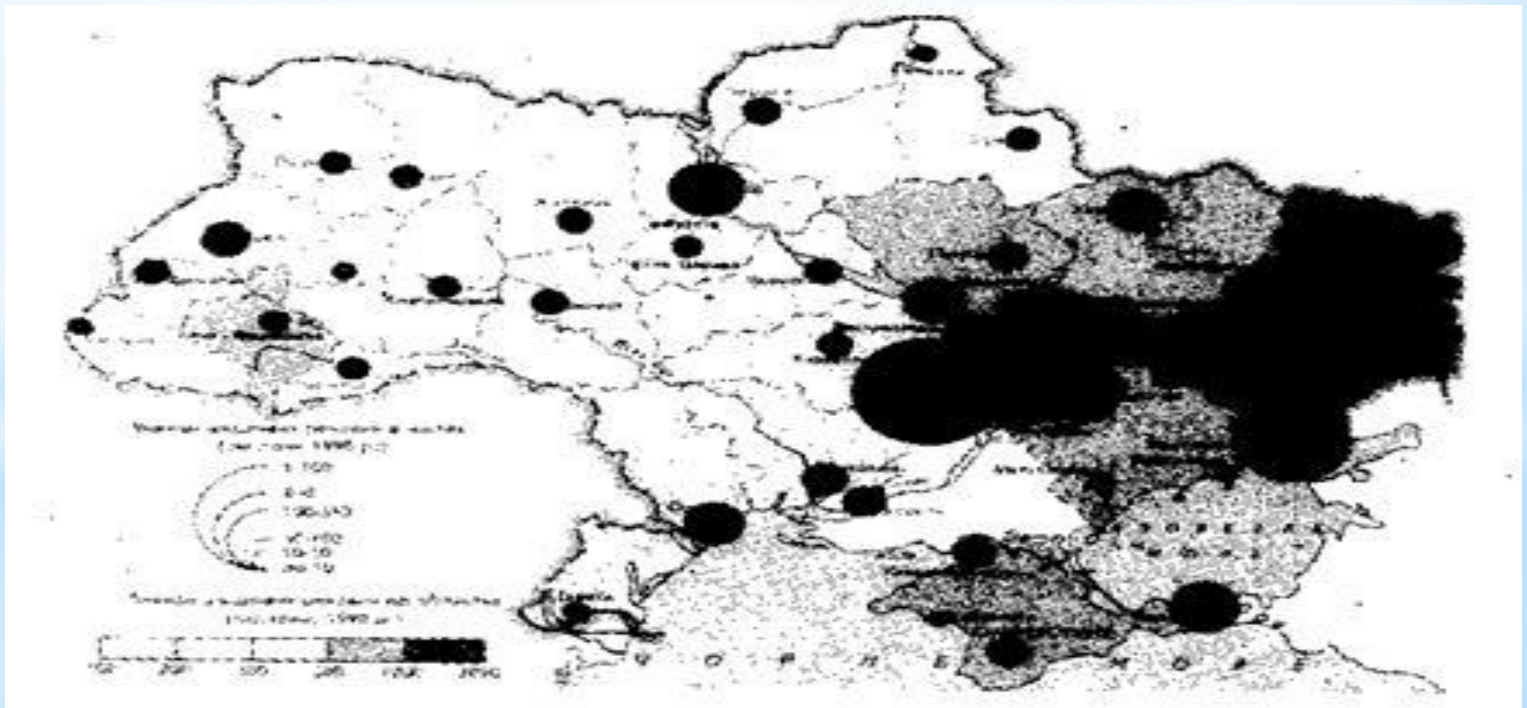


## Найзагальнішими причинами виникнення і загострення глобальних проблем є:

- а) швидке зростання народонаселення або демографічний вибух;
- б) нерівномірне збільшення населення в різних країнах та регіонах;
- в) низький рівень упровадження ресурсно- та енергозаощаджуючих екологічно-чистих технологій;
- г) швидка урбанізація населення, зростання гігантських мегаполісів;
- д) варварське ставлення людини, монополій і суспільства до природних ресурсів, навколишнього середовища, лісів і земельних ресурсів

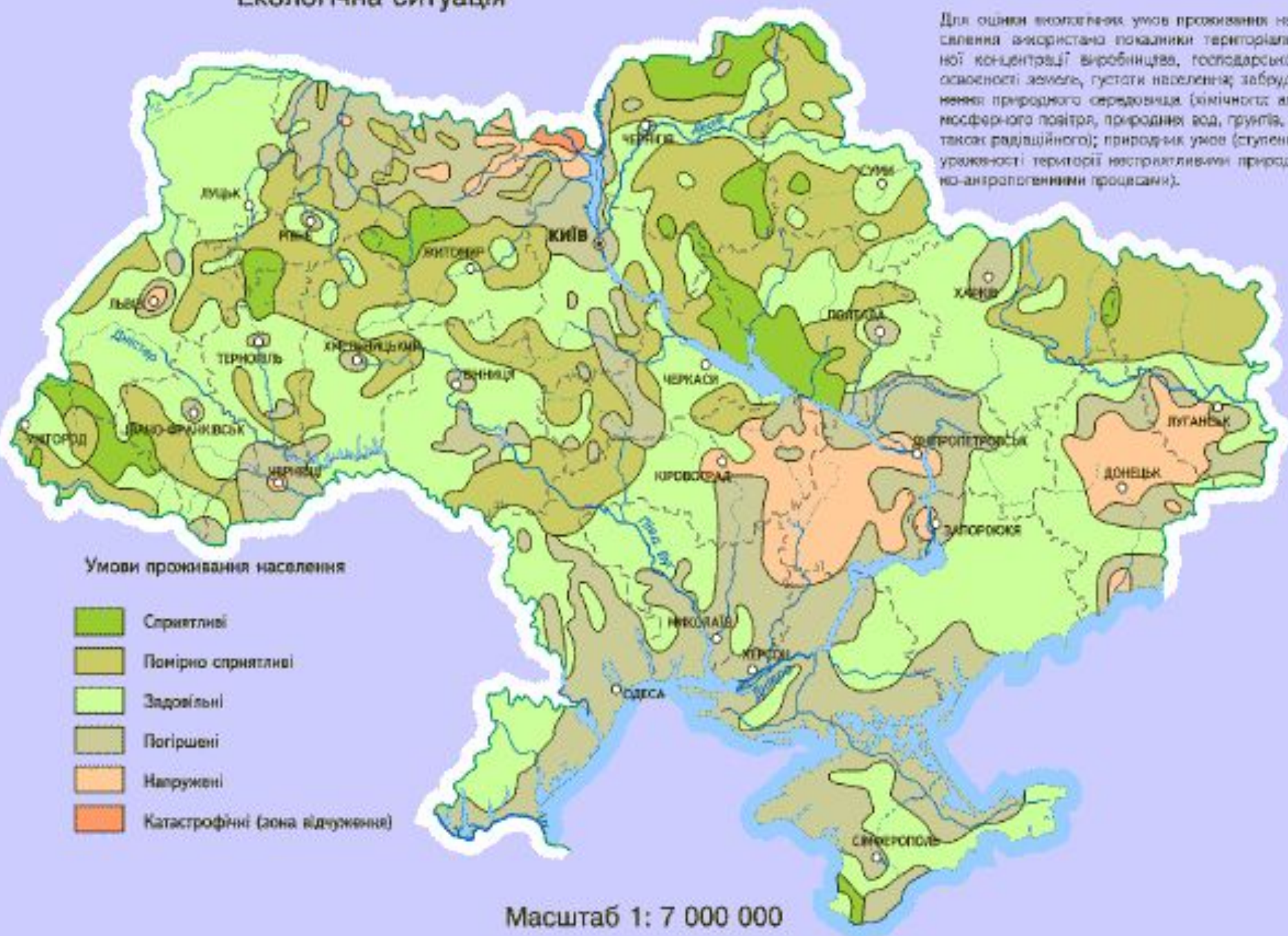


Екологічна ситуація в Україні не є кращою. Протягом 5 років усіма джерелами забруднення в Україні в атмосферу викидається більше 100 т шкідливих речовин. Майже 20 % населення України проживає в зонах, де концентрації шкідливих речовин у повітрі перевищують норму у 15 разів. Із 45 великих міст України тільки в чотирьох рівень шкідливих речовин відповідає нормі.



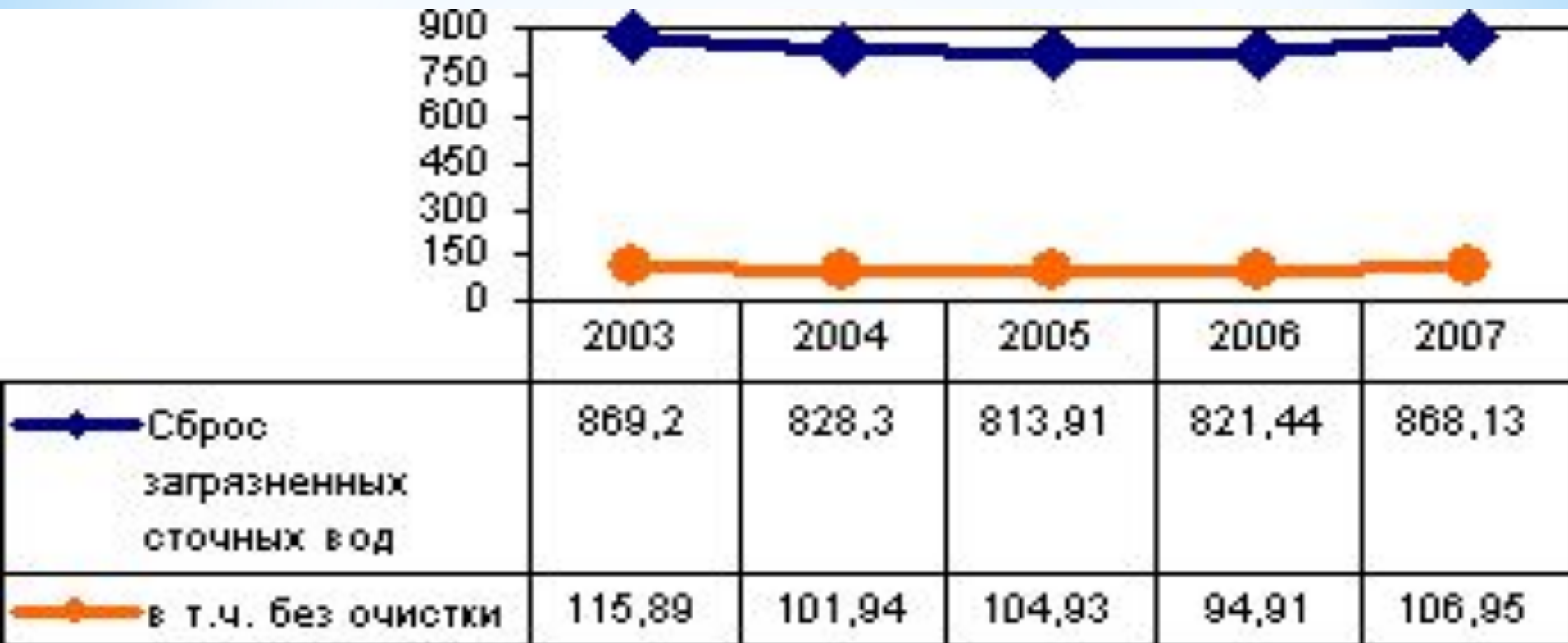
# Екологічна ситуація

Для оцінки екологічних умов проживання населення використано показники територіальної концентрації виробництва, господарської освоеності земель, густоти населення; забруднення природного середовища (кількості: атмосферного повітря, природних вод, ґрунтів, а також радіаційного); природних умов (ступеню ураженості території несприятливими природно-антропогенними процесами).





За один рік у річки й водойми скидається 3,5 млрд кубометрів забруднених стічних вод. У сільській місцевості налічується близько 12 тис.звалищ, які обіймають майже 5 тисяч гектарів землі. У результаті такої господарської діяльності 71 % території України стала забрудненою, екологічно-катастрофічною 2 % і тільки 7 % екологічно-чистою



Структура сброса загрязненных сточных вод в водные объекты, млн. м<sup>3</sup>

Аварія на Чорнобильській АЕС - яскравий приклад катастрофічних наслідків для навколишнього середовища, здоров'я населення й економіки країни. У результаті аварії утворилась "зона відчуження" загальною площею в 54,6 тисяч квадратних кілометрів, до неї віднесені 64 райони з 12 областей України. Потерпілими від її аварії признані 3 млн осіб, з них 1 млн дітей



## ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ

Виходи шкідливих речовин в атмосферне повітря  
(т на км<sup>3</sup>, 2006 р.)



Виходи шкідливих речовин у населених пунктах  
(стаціонарними джерелами забруднення, тис. тонн, 2006 р.)



## РАДІАЦІЙНЕ ЗАБРУДНЕННЯ

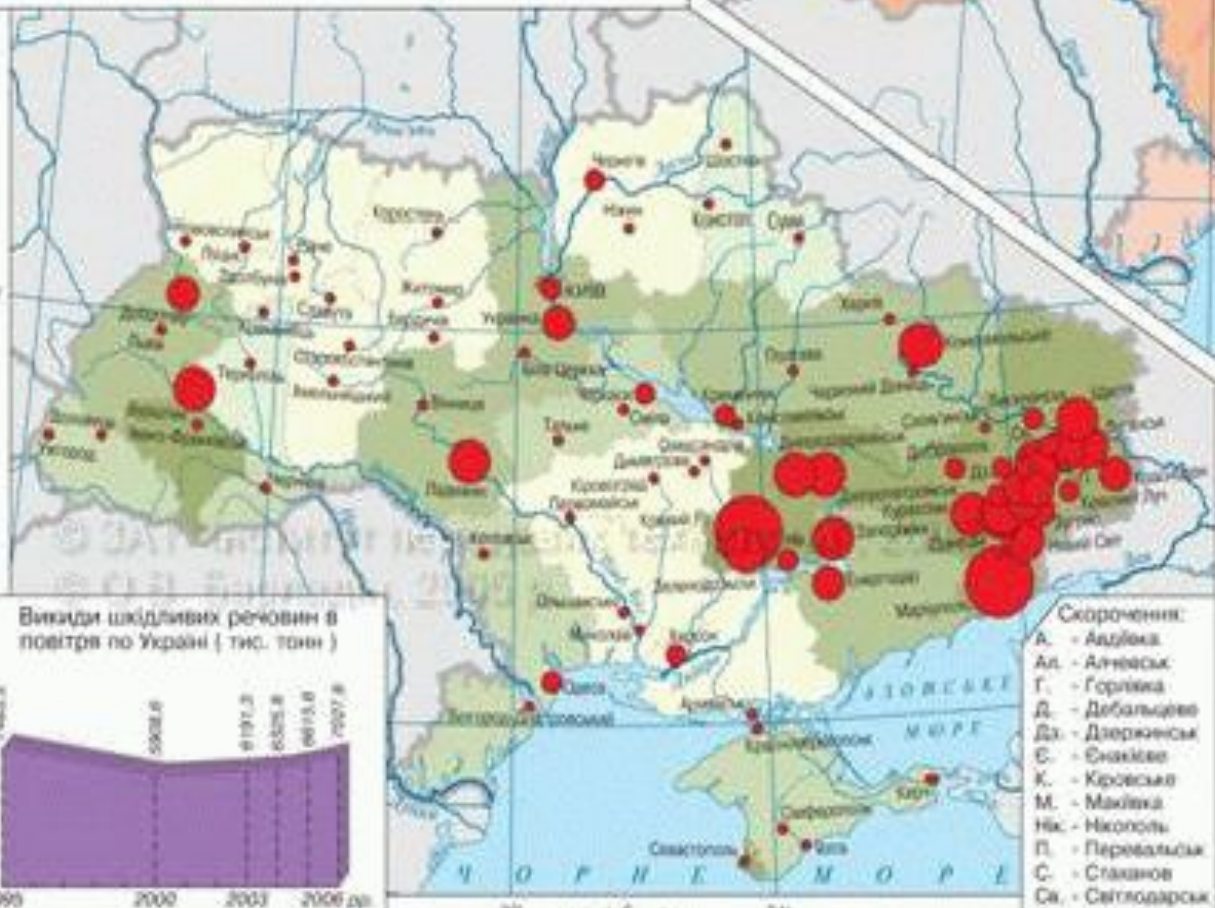


Щільність забруднення території цезієм-137 (Кі/км<sup>2</sup>)

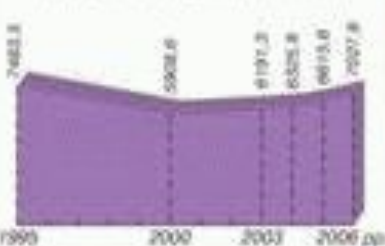


Загальна площа території в Україні з рівнем забруднення цезієм-137 понад 1 Кі/км<sup>2</sup> перевищує 37 тис. км<sup>2</sup>. На цю територію проживає понад 1450 тис. жителів.

Високий рівень забруднення stronцієм-90 (понад 3 Кі/км<sup>2</sup>) та плутонієм-239 (понад 0,1 Кі/км<sup>2</sup>) зафіксовано, з основним, в межах 30-кілометрової зони ЧАЕС, хоча є відомості про окремі "плями" цих радіонуклідів і за її межами.



Виходи шкідливих речовин в повітря по Україні ( тис. тонн )



- Скорочення:
- А. - Андруки
  - Ал. - Алчеськ
  - Г. - Горілка
  - Д. - Добільціве
  - Дз. - Дзержинськ
  - Є. - Єнакієве
  - К. - Кіровоград
  - М. - Миколаїв
  - Нк. - Нікополь
  - П. - Переволока
  - С. - Стаханов
  - Св. - Світлодарськ
  - Х. - Харків


Також Україна почала переходити до нової інноваційної економіки, як приклад, побудова в Дніпропетровську металургійного заводу "Інтертайп сталь". З його запуском ліквідовано мартенівське виробництво, що знизить у 2,5 рази викиди в атмосферу забруднених речовин, викиди промислових стічних вод у Дніпро припинено.



Не дивлячись на всі труднощі, в Україні процес конверсії проходить планово та ефективно. Так, у спадщину від СРСР Україні дісталася міцна база ВПК (воєнно-промислового комплексу). На нашій території працювало 3 594 підприємства оборонного значення, з загальним штатом більш за 3 млн осіб. На "воєнку" працювало 700 спеціальних підприємств, серед яких 205 виробничих і 139 науково-виробничих об'єднань. Сьогодні за даними керівництва країни залишилося близько 140 підприємств. При цьому Україна продовжує входити в ТОП-10 світових лідерів з експорту зброї

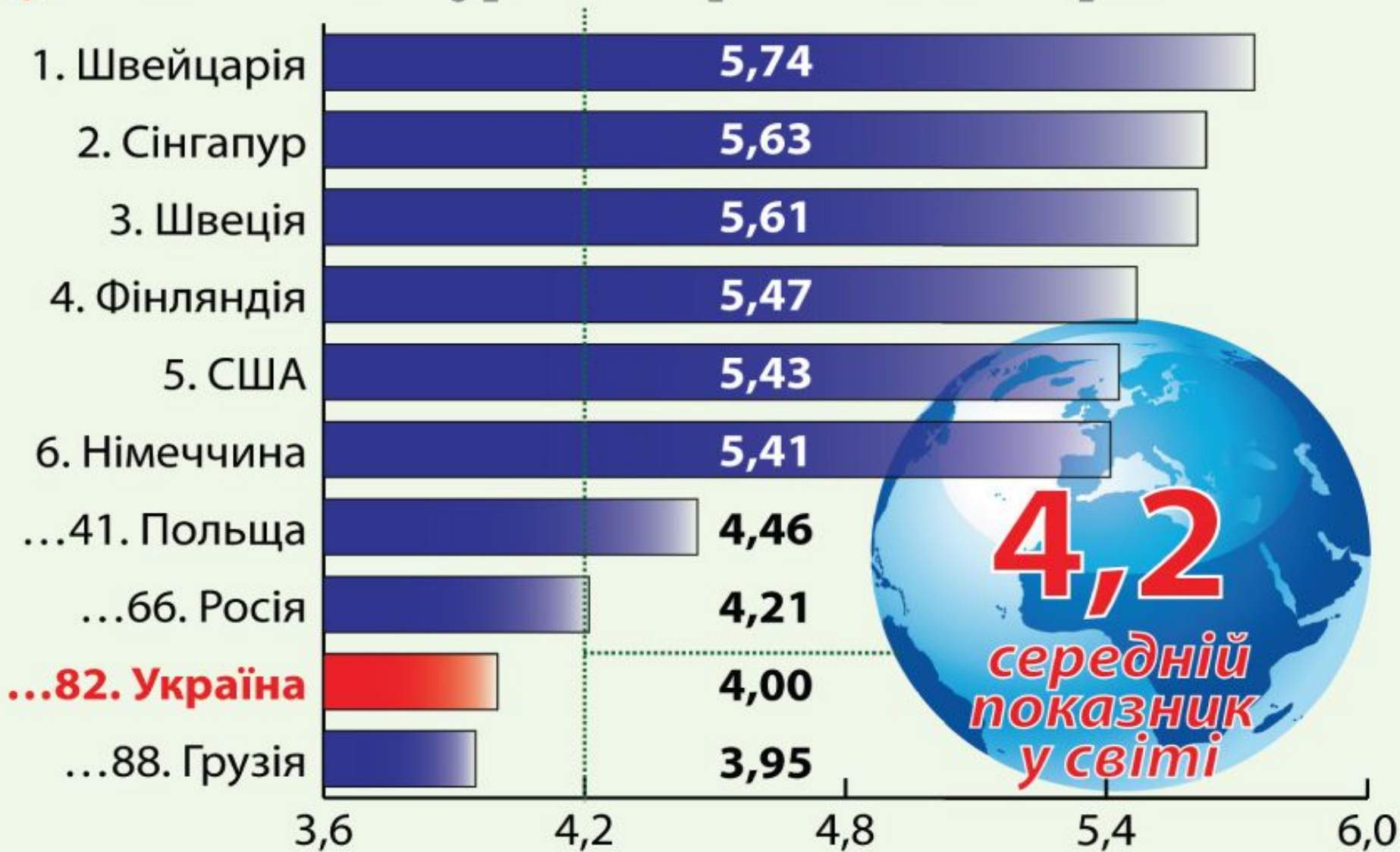
Source: SIPRI Arms Transfers Database

	Rank 2012-2012	Rank 2011-2011	Supplier	2012	2012-2012
	1	1	USA	8760	8760
	2	2	Russia	8003	8003
	3	4	China	1783	1783
	4	11	Ukraine	1344	1344
	5	6	Germany (FRG)	1193	1193
	6	3	France	1139	1139
	7	7	UK	863	863
	8	8	Italy	847	847
	9	10	Netherlands	760	760
	10	5	Spain	720	720

A map of Ukraine is shown in the background, colored in blue and yellow, representing the national flag. The text is overlaid on the map.

**У 2011 році цей вид експорту приніс у казну країни більше 1 млрд доларів. Сьогодні країна зобов'язалась забезпечити заказами підприємства ВПК. Складено план переозброєння армії на 2012 - 2017 роки, в якому планують близько 17 млрд гривень на закупку нової техніки, танків, літаків, воєнних кораблів для нашої армії**

## § Рейтинг конкурентоспроможності країн



Дані – дослідження Всесвітнього економічного форуму “Global competitiveness report 2011-2012”. Індекс кожної країни є агрегованим показником із кількох десятків індексів, що відображають якість низки параметрів (по кожному із яких створені окремі рейтинги). Більшість таких індексів розраховують у межах від 1 до 7, де більша цифра відображає якісніший рівень. Усього до рейтингу конкурентоспроможності увійшло 142 країни.